

نیمه پنهان صادرات فولاد ایران

صادرات ورق فولاد گرم ایران

در سال ۲۰۱۶ میلادی^۱، بر اساس داده‌های تجاری^۲ دوازده کشور (ایتالیا، امارات متحده عربی، اسپانیا، هند، عمان، پرتغال، لهستان، الجزایر، بلژیک، اردن، انگلستان و آلمان)، ایران در مجموع ۴۸۴ هزار تن ورق فولاد گرم (با کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹ و ضخامت کمتر از ۳ میلیمتر^۳) به ارزش ۱۶۰ میلیون دلار و میانگین بهای واحد ۳۳۱ دلار در تن به این کشورها صادر کرد. در این سال ایتالیا با ۲۸۲ هزار تن واردات از ایران (به ارزش ۸۸ میلیون دلار) و سهم ۵۸ درصد از کل این دوازده کشور، اولین واردکننده این نوع ورق از ایران بود. پس از ایتالیا، امارات متحده عربی و اسپانیا هریک با ۵۷ هزار تن واردات و به ارزش ۲۰ میلیون دلار قرار دارند (نمودارهای یک و دو).

در سال ۲۰۱۶ میلادی بر اساس داده‌های گمرک‌های کشورهای واردکننده، بالاترین بهای وارداتی ورق فولاد گرم (با کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹) از ایران مربوط به عمان با میانگین بهای واحد ۴۳۲ دلار در تن و کمترین بهای وارداتی مربوط به لهستان با میانگین بهای واحد ۳۰۱ دلار در تن است. به جز کشورهای اسپانیا و بلژیک، بهای وارداتی دیگر کشورهای اروپایی (شامل لهستان، انگلستان، پرتغال، ایتالیا و آلمان) از ایران زیر میانگین بهای وارداتی دوازده کشور از جهان به میزان ۳۳۱ دلار در تن است (نمودار سه). در بین دوازده کشور فوق‌الذکر، میزان تفاوت بین بالاترین تا پایین‌ترین بهای واحد وارداتی ورق فولاد گرم (با کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹) از ایران ۱۳۱ دلار در تن است که بالا می‌باشد. اگر بهای تجاری وارداتی شامل حمل و بیمه (سیف) گردد، بهای صادرات به اروپا (نظر به بهای حمل بالاتر) باید بیش از کشورهای همسایه ایران باشد، اما آن چه در عمل به وقوع پیوسته این است که بهای کشورهای با مقاصد نزدیک‌تر نظیر عمان، امارات متحده عربی و هند بالاتر از کشورهای اروپایی به استثنای بلژیک و اسپانیا

^۱ برابر با ۱۱ دی ماه ۱۳۹۴ لغایت ۱۱ دی ماه ۱۳۹۵

^۲ منظور از داده‌های تجاری کشورها، آمار واردات گمرک‌های این کشورها است.

^۳ Iron and steel // Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, hot-rolled, not clad, plated or coated. // - Other, in coils, not further
ورق فولاد گرم با ضخامت کمتر از ۳ میلیمتر

می‌باشد. اختلاف بهای وارداتی بین کشورهای اروپایی نیز قابل ملاحظه است. به عنوان مثال میانگین بهای وارداتی کشورهای اسپانیا و ایتالیا که هر دو در جنوب اروپا واقع هستند، به ترتیب ۳۵۴ و ۳۱۲ دلار در تن است.

در سال ۱۳۹۵ آمار گمرک ایران شامل صادرات ورق فولاد گرم (با کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹) به کشورهای اروپایی و امارات متحده عربی نمی‌باشد و در نتیجه صادرات این نوع ورق بایستی با دیگر کدهای تعرفه انجام شده باشد. در این سال بر اساس آمار گمرک ایران تحت عنوان کد تعرفه ۷۲۰۸۲۵، ۳۸۵ هزار تن ورق فولاد گرم به ارزش ۲۱۵ میلیون دلار به ایتالیا با میانگین بهای واحد ۵۵۸ دلار در تن صادر شده است. در سال ۱۳۹۵، صادرات ورق فولاد گرم به امارات متحده عربی تحت همین کد تعرفه ۳۳۶ هزار تن به ارزش ۱۸۰ میلیون دلار و میانگین بهای واحد ۵۳۵ دلار در تن گزارش گردیده است.^۵

در سال ۲۰۱۶ میلادی، مغایرت‌های ارزشی بزرگی بین میانگین بهای واحد اظهاری گمرک ایران و گمرک کشورهای ایتالیا و امارات متحده عربی و همچنین سایر کشورها وجود دارد. میانگین بهای واحد صادراتی گمرک ایران برای کشور ایتالیا ۵۵۸ دلار در تن و از سوی دیگر میانگین بهای واحد وارداتی گمرک ایتالیا ۳۱۲ دلار در تن می‌باشد. در مورد کشور امارات متحده عربی هم وضعیت مشابهی با میانگین بهای واحد وارداتی ۳۵۳ دلار در برابر بهای صادراتی گمرک ایران به میزان ۵۳۵ دلار وجود دارد. هر چند که داده‌های گمرک ایران مربوط به سال ۱۳۹۵ و داده‌های گمرک‌های دو کشور ایتالیا و امارات متحده عربی مربوط به سال ۲۰۱۶ میلادی (۱۱ دی ماه ۱۳۹۴ تا ۱۱ دی ماه ۱۳۹۵) می‌باشد و میانگین قیمت‌های جهانی در این دو دوره یکسان نیست، اما این سطح از مغایرت قابل قبول نیست.

صادرات جهانی ورق فولاد گرم ایران و مغایرت‌های ارزش صادراتی

جهت تبیین بهتر ابعاد و جوانب موضوع، مغایرت بین میانگین بهای صادراتی گمرک ایران و میانگین بهای وارداتی گمرک‌های کشورهای مقصد فولاد صادراتی ایران، قیمت‌های وارداتی دو کشور اصلی واردکننده ورق فولاد گرم از ایران و همچنین قیمت‌های وارداتی و صادراتی جهانی در سال ۲۰۱۶ میلادی، بررسی می‌شود.

در این سال ایران دومین تامین‌کننده ورق فولاد گرم کشور ایتالیا به میزان ۲۸۷ هزار تن، پس از کشور روسیه به میزان ۴۸۷ هزار تن بود، اما از نظر ارزش چهارمین کشور پس از روسیه، آلمان و کره جنوبی به شمار می‌-

^۴ Iron and steel // Flat-rolled products of iron or non-alloy steel, of a width of 600 mm or more, hot-rolled, not clad, plated or coated. // - Other, in coils, not further worked than hot-rolled, pickled : // -- Of a thickness of 4.75 mm or more ورق فولاد گرم با ضخامت بیش از ۴,۷۵ میلیمتر

^۵ لازم به ذکر است که در سال ۲۰۱۶ میلادی، بر اساس کد تعرفه ۷۲۰۸۲۵، میزان ناچیزی از واردات ورق فولاد گرم از ایران توسط کشورهای دیگر اعلام شده که در مجموع کمتر از ۱۰ هزار تن است.

رفت (نمودارهای چهار و پنج). در این سال با وجود این که میانگین بهای واحد وارداتی ایتالیا از کشورهای هند، اسلواکی، آلمان و ترکیه بالای ۴۰۰ دلار و میانگین بهای وارداتی کل ۳۶۶ دلار بود، مقدار آن برای واردات از ایران ۳۱۲ دلار در تن است که پایین ترین مقدار در بین ده کشور مهم تامین کننده ورق فولاد گرم ایتالیا می باشد (نمودار شش).

در سال ۲۰۱۶ میلادی، پس از عربستان سعودی با صادرات ۱۶۷ هزار تن ورق فولاد گرم به امارات متحده عربی، ایران دومین صادرکننده این کالا با صادرات ۵۷ هزار تن به شمار می رفت (نمودارهای هفت و هشت). میانگین بهای ورق فولاد گرم وارداتی این کشور از ایران بطور کلی پایین است و با میانگین ارزش ۳۵۳ دلار در تن، به مراتب کمتر از کشورهای هند، کره جنوبی، چین و عربستان سعودی با میانگین ارزش به ترتیب ۵۰۴، ۴۴۲، ۴۳۶ و ۴۲۵ دلار در تن و همچنین کل واردات جهانی به میزان ۴۱۳ دلار در تن می باشد (نمودار نه).

کشورهای کره جنوبی، ایتالیا و ترکیه با میزان واردات هر یک بین ۲,۱ تا ۲,۳ میلیون تن در سال ۲۰۱۶ میلادی، بزرگترین واردکنندگان جهانی ورق فولاد گرم در سطح جهان محسوب می شوند که در مجموع یک-سوم از واردات جهانی این کالا را بر عهده دارند (نمودارهای ده و یازده). میانگین بهای واحد جهانی واردات ورق فولاد گرم ۴۰۰ دلار در تن می باشد که در بازه ای بین ۳۵۸ تا ۴۹۷ دلار در تن تغییر می کند (نمودار دوازده). با توجه به میانگین بهای واحد جهانی واردات ورق فولاد گرم، ملاحظه می شود که بهای واردات از ایران به میزان ۳۳۱ دلار در تن، به میزان قابل توجهی پایین تر از قیمت های جهانی است.

در سال ۲۰۱۶ میلادی کشورهای ژاپن و روسیه با صادرات به ترتیب ۷,۵ و ۴ میلیون تن ورق فولاد گرم با مجموع ۵۶ درصد از کل، بزرگترین صادرکنندگان جهانی این کالا بودند (نمودارهای سیزده و چهارده). در این سال میانگین بهای واحد صادراتی جهانی ورق فولاد گرم ۳۶۵ دلار در تن است که در مقایسه با میانگین بهای وارداتی جهانی به میزان ۳۹۷ دلار در تن، این اختلاف بایستی مربوط به قیمت های فوب (تحويل مرز خروجی) صادراتی و سیف (شامل هزینه های حمل و بیمه) وارداتی باشد (نمودار پانزده).

در سال ۲۰۱۶ میلادی، به صورت میانگین بهای واحد ورق فولاد گرم صادراتی ایران ۱۷ درصد پایین تر از بهای جهانی و در بازارهای صادراتی کشورهای اسپانیا، ایتالیا و امارات متحده عربی به ترتیب ۱۹، ۱۷ و ۱۵ درصد کمتر از بهای صادراتی دیگر کشورها است (نمودار شانزده).

بررسی موردی صادرات ورق فولاد گرم به کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی در سال‌های ۲۰۱۶ میلادی و ۱۳۹۵ شمسی

نظر به عدم وجود دقت بالا در خصوص مقایسه داده‌های صادراتی بین سال‌های ۲۰۱۶ میلادی و ۱۳۹۵ شمسی، صادرات اقلام ورق فولاد گرم ایران به کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی بر اساس داده‌های ماهانه گمرک ایران معادل سال میلادی ۲۰۱۶ میلادی (بهمن ۱۳۹۴ تا دی ماه ۱۳۹۵) و همچنین داده‌های ماهانه گمرک ایتالیا معادل سال ۱۳۹۵ شمسی بررسی می‌شود.

در سال ۲۰۱۶ میلادی (بهمن ۱۳۹۴ تا دی ماه ۱۳۹۵) بر اساس کدهای تعرفه شش رقمی و داده‌های گمرک ایران، صادرات انواع اقلام ورق فولاد گرم ایران به مجموع کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی در جدول یک درج شده است.

جدول یک- مجموع صادرات ورق فولاد گرم ایران به کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی بر اساس داده‌های گمرک ایران (سال ۲۰۱۶ میلادی)					
ردیف	کد تعرفه	مشخصات فنی	مقدار (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	بهای واحد (دلار در تن)
۱	۷۲۰۸۲۵	ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر	۱۰۶۴	۶۹۰	۶۴۹
۲	۷۲۰۸۵۱	ضخامت حداقل ۱۰ میلیمتر	۴,۸	۲	۴۳۱

در این سال بر پایه کدهای تعرفه شش رقمی و داده‌های گمرک‌های کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده، واردات اقلام ورق فولاد گرم مجموع این سه کشور از ایران استخراج و در جدول دو نشان داده شده است.

جدول دو- مجموع واردات ورق فولاد گرم کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی از ایران بر اساس داده‌های گمرک‌های ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی (سال ۲۰۱۶ میلادی)					
ردیف	کد تعرفه	مشخصات فنی	مقدار (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	بهای واحد (دلار در تن)
۱	۷۲۰۸۱۰	طرح‌دار	۱,۱	۰,۴	۳۶۹
۲	۷۲۰۸۲۵	ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر	۸,۹	۳,۲	۳۵۴
۳	۷۲۰۸۲۶	ضخامت بین ۳ تا ۴,۷۵ میلیمتر	۱۵	۵,۵	۳۶۳
۴	۷۲۰۸۲۷	ضخامت حداکثر ۳ میلیمتر	۱۶	۶	۳۸۷
۵	۷۲۰۸۳۶	ضخامت حداقل ۱۰ میلیمتر	۱۹	۶,۷	۳۴۸
۶	۷۲۰۸۳۷	ضخامت بین ۴,۷۵ تا ۱۰ میلیمتر	۱۴۳	۴۹	۳۴۴
۷	۷۲۰۸۳۸	ضخامت بین ۳ تا ۴,۷۵ میلیمتر	۳۱۷	۱۰۹	۳۴۵
۸	۷۲۰۸۳۹	ضخامت حداکثر ۳ میلیمتر	۳۹۵	۱۲۸	۳۲۴

جدول دو- مجموع واردات ورق فولاد گرم کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی از ایران بر اساس داده‌های گمرک‌های ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی (سال ۲۰۱۶ میلادی)					
ردیف	کد تعرفه	مشخصات فنی	مقدار (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	بهای واحد (دلار در تن)
۹	۷۲۰۸۵۱	ضخامت حداقل ۱۰ میلیمتر	۵,۶	۲,۳	۴۱۷
۱۰	۷۲۰۸۵۲	ضخامت بین ۴,۷۵ تا ۱۰ میلیمتر	۴,۸	۱,۸	۳۸۳
۱۱	۷۲۰۸۵۳	ضخامت بین ۳ تا ۴,۷۵ میلیمتر	۲,۷	۰,۸	۲۹۵
۱۲	۷۲۰۸۵۴	ضخامت حداکثر ۳ میلیمتر	۴,۵	۱,۴	۳۰۶

با مقایسه داده‌های جداول یک و دو که بر طبق داده‌های گمرک‌های کشور صادرکننده (ایران) و سه کشور واردکننده (ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی) در خصوص صادرات ورق فولاد گرم از ایران در سال ۲۰۱۶ میلادی تنظیم شده است، نتایج مهم و قابل توجه ذیل حاصل می‌شود.

(۱) صادرات اظهار شده اقلام ورق فولاد گرم در گمرک ایران فقط شامل دو کد تعرفه ۷۲۰۸۲۵ و ۷۲۰۸۵۱ می‌باشد، اما در مقابل میزان واردات اظهار شده در گمرک‌های سه کشور واردکننده در بر گیرنده دوازده کد تعرفه (۷۲۰۸۱۰، ۷۲۰۸۲۵، ۷۲۰۸۲۶، ۷۲۰۸۲۷، ۷۲۰۸۳۶، ۷۲۰۸۳۷، ۷۲۰۸۳۸، ۷۲۰۸۳۹، ۷۲۰۸۵۱، ۷۲۰۸۵۲، ۷۲۰۸۵۳ و ۷۲۰۸۵۴) است.

(۲) قلم اصلی صادرات ورق فولاد گرم اظهار شده در گمرک ایران کد ۷۲۰۸۲۵ به میزان ۱۰۶۴ هزار تن (۹۹,۶ درصد از کل صادرات) می‌باشد که در گمرک‌های سه کشور واردکننده به میزان ۸,۹ هزار تن (یک درصد از کل) اظهار شده است. در مجموع ۹۸,۴ درصد از واردات اقلام کدهای تعرفه ورق فولاد گرم این سه کشور در گمرک ایران اظهار نشده است (نمودار هفده).

(۳) در مجموع، در شرایطی که ۱۰۰ درصد مجموع صادرات ورق فولاد گرم اظهار شده در گمرک ایران شامل اقلام با ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر می‌باشد، از کل مجموع واردات سه کشور واردکننده، ۴۵ درصد شامل اقلام با ضخامت حداکثر ۳ میلیمتر، ۳۶ درصد شامل اقلام با ضخامت بین ۳ تا ۴,۷۵ میلیمتر و فقط ۱۹ درصد شامل اقلام با ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر است (نمودارهای هیجده و نوزده).

(۴) مجموع ارزش صادرات ورق فولاد گرم اظهار شده به سه کشور واردکننده در گمرک ایران ۶۹۲ میلیون دلار و از سوی دیگر مجموع ارزش واردات سه کشور واردکننده در گمرک‌های آنها ۳۱۵ میلیون دلار می‌باشد (نمودار بیست). ارزش صادرات اظهار ایران بیش از دو برابر واردات اظهار کشورهای واردکننده است.

(۵) مقایسه بهای واحد صادراتی ایران به میزان میانگین ۶۴۸ دلار تن برای کل اقلام ورق فولاد گرم در مقایسه با بهای واحد وارداتی سه کشور واردکننده به میزان ۳۳۷ دلار تن حاکی از بیش‌اظهاری نزدیک به دو برابر در گمرک

ایران می‌باشد (نمودار بیست و یک). همچنین با توجه به میانگین بهای وارداتی جهانی ورق فولاد گرم سه کشور ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی به میزان ۳۸۴ دلار در تن، محرز است که بهای واحد صادراتی ایران به میزان ۶۴۸ دلار در تن کاملاً غیرواقعی بوده و بیش‌اظهاری صورت گرفته است.

صادرات ورق فولاد گرم ایران به ایتالیا در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ میلادی کمتر از ۱۰ هزار تن در سال بود که در سال ۲۰۱۴ میلادی به ۳۰۰ هزار تن افزایش یافت. صادرات این کالا در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ میلادی به ترتیب به ۷۷۸ و ۵۷۳ هزار تن در سال بالغ گردید (نمودار بیست و دو).

در سال ۱۳۹۵ شمسی بر اساس کدهای تعرفه شش رقمی و داده‌های گمرک ایران، صادرات اقلام ورق فولاد گرم ایران به کشور ایتالیا، در جدول سه درج شده است.

جدول سه - مجموع صادرات ورق فولاد گرم ایران به ایتالیا بر اساس داده‌های گمرک ایران (سال ۱۳۹۵)					
ردیف	کد تعرفه	مشخصات فنی	مقدار (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	بهای واحد (دلار در تن)
۱	۷۲۰۸۲۵	ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر	۳۸۰	۲۱۳	۵۶۰
۲	۷۲۰۸۵۱	ضخامت حداقل ۱۰ میلیمتر	۴,۸	۲	۴۳۱

در این سال بر پایه کدهای تعرفه شش رقمی و داده‌های گمرک ایتالیا، مجموع واردات اقلام ورق فولاد گرم این کشور از ایران در جدول چهار مندرج است.

جدول چهار - مجموع واردات ورق فولاد گرم ایتالیا از ایران بر اساس داده‌های گمرک ایتالیا (سال ۱۳۹۵)					
ردیف	کد تعرفه	مشخصات فنی	مقدار (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	بهای واحد (دلار در تن)
۱	۷۲۰۸۲۵	ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر	۰,۹	۰,۳	۳۸۱
۲	۷۲۰۸۲۶	ضخامت بین ۳ تا ۴,۷۵ میلیمتر	۳,۳	۱,۲	۳۵۶
۳	۷۲۰۸۲۷	ضخامت حداکثر ۳ میلیمتر	۳,۳	۱,۲	۳۷۴
۴	۷۲۰۸۳۶	ضخامت حداقل ۱۰ میلیمتر	۳,۸	۱,۳	۳۵۲
۵	۷۲۰۸۳۷	ضخامت بین ۴,۷۵ تا ۱۰ میلیمتر	۲۴	۹	۳۷۴
۶	۷۲۰۸۳۸	ضخامت بین ۳ تا ۴,۷۵ میلیمتر	۱۶۴	۵۹	۳۶۱
۷	۷۲۰۸۳۹	ضخامت حداکثر ۳ میلیمتر	۱۵۸	۵۳	۳۳۴

با مقایسه داده‌های جداول سه و چهار که بر طبق داده‌های گمرک‌های کشورهای صادرکننده (ایران) و کشور واردکننده (ایتالیا) در زمینه صادرات ورق فولاد گرم از ایران در سال ۱۳۹۵ شمسی تنظیم گردیده است، نتایج حائز

اهمیت ذیل حاصل می‌شود.

(۱) صادرات اظهار شده اقلام ورق فولاد گرم در گمرک ایران فقط شامل دو کد تعرفه ۷۲۰۸۲۵ و ۷۲۰۸۵۱ می‌باشد، اما در مقابل میزان واردات اظهار شده در گمرک کشور ایتالیا شامل هفت کد تعرفه (۷۲۰۸۲۶، ۷۲۰۸۲۷، ۷۲۰۸۳۶، ۷۲۰۸۳۷، ۷۲۰۸۳۸ و ۷۲۰۸۳۹) است.

(۲) قلم اصلی صادرات ورق فولاد گرم اظهار شده در گمرک ایران کد ۷۲۰۸۲۵ به میزان ۳۸۰ هزار تن (۹۸,۸ درصد از کل صادرات) است که در گمرک کشور ایتالیا به میزان ۰,۹ هزار تن (۰,۲ درصد از کل) اظهار شده است. در مجموع ۹۹,۸ درصد از واردات اقلام کدهای تعرفه ورق فولاد گرم ایتالیا در گمرک ایران اظهار نشده است (نمودار بیست و سه).

(۳) در مجموع، در شرایطی که ۱۰۰ درصد مجموع صادرات ورق فولاد گرم اظهار شده در گمرک ایران شامل اقلام با ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر می‌باشد، از کل مجموع واردات ایتالیا، ۹۲ درصد شامل اقلام با ضخامت حداکثر ۴,۷۵ میلیمتر و فقط ۸ درصد شامل اقلام با ضخامت حداقل ۴,۷۵ میلیمتر است.

(۴) مجموع ارزش صادرات ورق فولاد گرم اظهار شده به ایتالیا در گمرک ایران ۲۱۵ میلیون دلار و از سوی دیگر مجموع ارزش اظهاری واردات ایتالیا از ایران ۱۲۷ میلیون دلار می‌باشد (نمودار بیست و چهار). مجموع ارزش صادرات اظهاری ایران ۶۹ درصد بیش از ارزش واردات اظهاری ایتالیا است.

(۵) مقایسه میانگین بهای واحد صادراتی ایران به میزان ۵۵۸ دلار تن برای کل اقلام ورق فولاد گرم در مقایسه با میانگین بهای واحد وارداتی ایتالیا به میزان ۳۵۱ دلار تن حاکی از بیش‌اظهاری ۵۹ درصدی در گمرک ایران می‌باشد (نمودار بیست و پنج).

جمع‌بندی

در جمع‌بندی نهایی آن چه کاملاً واضح و مبرهن است، وجود اختلاف شدید بین بهای صادراتی ورق فولاد گرم ایران در مقایسه با قیمت‌های جهانی می‌باشد که به معنای ارزان‌فروشی است. از سوی دیگر ورق فولاد گرم صادراتی در مبادی خروجی (گمرک‌ها) با بهای غیرواقعی و بالا اظهار شده و همچنین در خصوص کدهای تعرفه‌ای مورد استفاده مغایرت‌های اساسی و کلی وجود دارد. در جهت تحریف اطلاعات ارائه شده به دست‌اندرکاران، صادرکنندگان فولاد اقدام به استفاده از کدهای تعرفه‌ای کرده‌اند که نظر به نیاز داخلی پایین‌تر، روی آنها حساسیت کمتری وجود داشته است. اظهار بهای واحد صادراتی بالا، در نتیجه ارقام صادراتی خلاف واقع در آمار صادرات کل کشور و بنگاه‌های صادرکننده را به همراه دارد که در جهت توجیه فعالیت آنها و همچنین کسب انواع حمایت‌ها استفاده می‌شود.

وضعیت موجود مصداق بارز ارزان‌فروشی در بازارهای جهانی می‌باشد که از سوی کشورهای واردکننده نیز مورد اقدامات اعتراضی و تنبیهی تجاری واقع شده است. این معضل از سوی دیگر با گران‌فروشی در بازارهای داخلی و اعمال تضییق‌ها و تحمیل‌های متنوع و متعددی به صنایع پایین‌دستی فولاد توام می‌باشد که اجبار آنها به تهیه مواد اولیه از تولیدکنندگان داخلی به بهای بالاتر از کشورهای دیگر را به دنبال داشته است. در همین شرایط نظر به تقاضای داخلی مبرم، واردات آن هم صورت می‌گرفت.

صادرات ورق فولاد گرم به بهای پایین و از سوی دیگر فروش داخلی آن به بهای بالا، به معنای اعطای یارانه به تولیدکنندگان خارجی از محل اخذ مالیات از تولیدکنندگان داخلی می‌باشد که در نتیجه امکان صادرات کالاهای تولیدی و نهایی، به خصوص به کشورهای همسایه از بین می‌رود. این موضوع خلاف سیاست‌های صادراتی کشورهای دیگر است که با اعطای یارانه و پشتیبانی‌های لازم از صادرات کالاهای نهایی (با ایجاد اشتغال و ارزش افزوده) حمایت می‌کنند.

در خاتمه با توجه به داده‌های صادراتی کشور و داده‌های وارداتی کشورهای واردکننده، وقوع تخلفات ذیل جدی می‌باشد، که ضرورت دارد مراجع ذیربط به آنها رسیدگی کنند.

(۱) ارزان‌فروشی صادراتی انواع ورق فولاد گرم در سطح جهان و به خصوص به کشورهای اروپایی

(۲) گران‌فروشی انواع ورق فولاد گرم به صنایع پایین‌دستی داخلی که در جهت جبران زیان ناشی از ارزان‌فروشی صادراتی صورت گرفته است. در همین راستا وزارت صنعت، معدن و تجارت با افزایش تعرفه وارداتی به میزان ۲۰ درصد، همکاری لازم را مبذول کرده است.

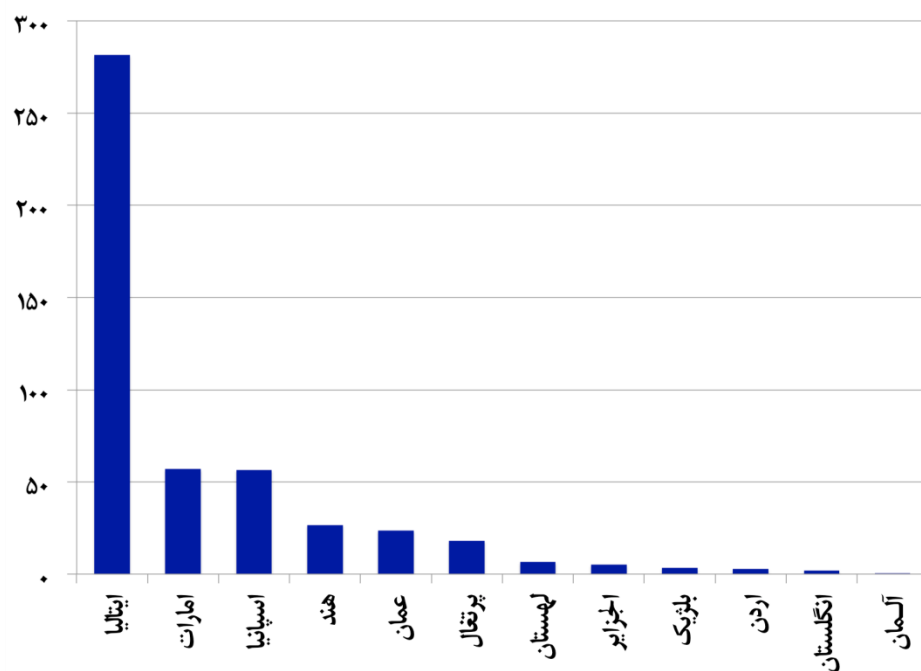
(۳) اظهار بهای فروش صادراتی خلاف واقع و به مراتب بیش از بهای واقعی

(۴) صادرات وسیع انواع ورق فولاد گرم نازک (با ضخامت زیر ۴,۷۵ میلیمتر) مورد نیاز صنایع پایین‌دستی داخلی و استفاده از تعرفه‌های گمرکی صادراتی انواع ورق ضخیم (با ضخامت بالای ۴,۷۵ میلیمتر) برای اظهار صادرات ورق‌های فولاد گرم نازک (زیر ۴,۷۵ میلیمتر) و در نتیجه استفاده از کدهای تعرفه‌ای خلاف واقع جهت کتمان واقعیت

(۵) با توجه به ابراز قیمت صادراتی بالا و خلاف واقع، امکان وقوع تخلف مالیاتی جهت برخورداری از معافیت‌های مالیاتی صادراتی نیز وجود دارد.

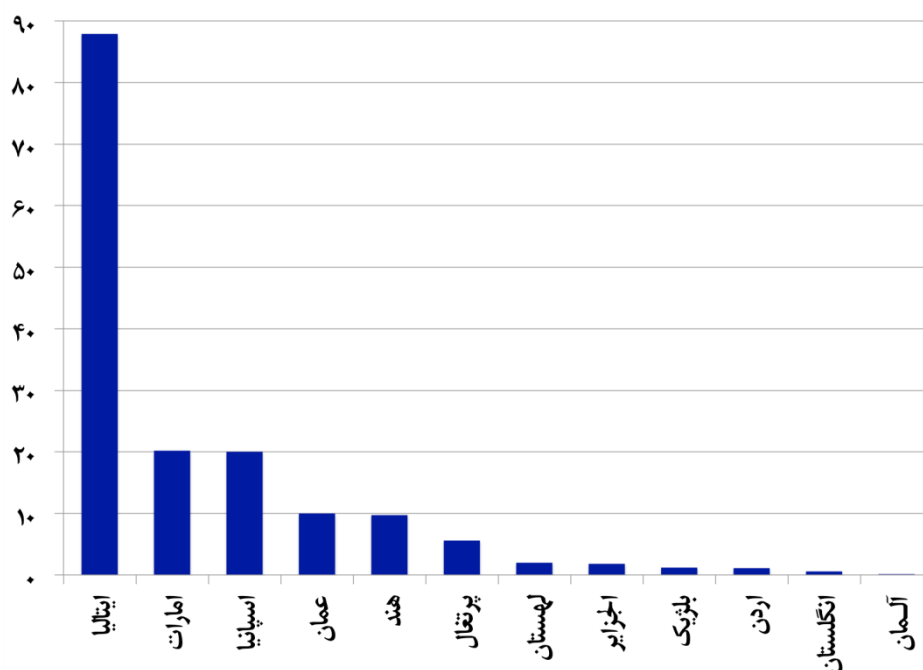
این گزارش در خصوص صادرات انواع ورق فولاد گرم انجام شده که قطعاً در زمینه صادرات اقلام دیگر آهن و فولاد نیز وقوع مسائل و مغایرت‌های مشابه محتمل است.

نمودار یک - صادرات ورق فولاد گرم ایران (هزار تن ، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

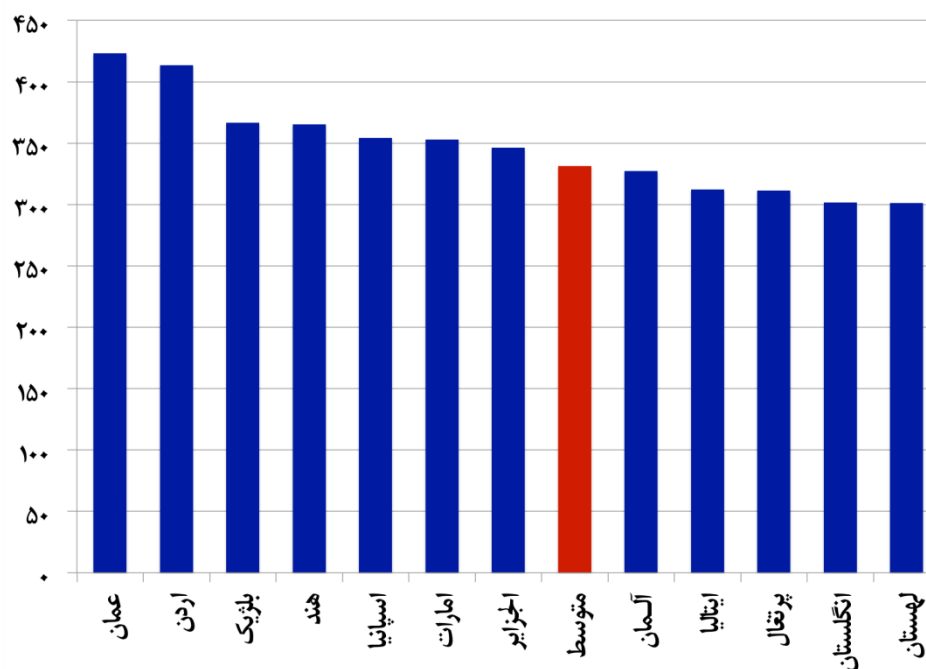
نمودار ۲ - صادرات ورق فولاد گرم ایران (میلیون دلار ، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

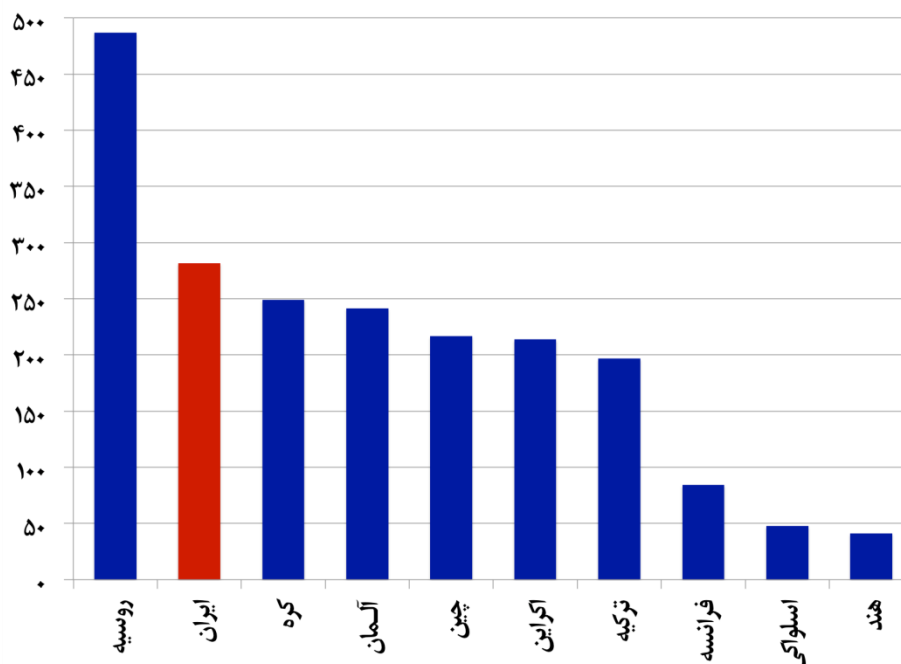

نمودار ۳- بهای واحد وارداتی ورق فولاد گرم ایران در کشورهای مقصد (دلار در تن ، ۲۰۱۶ میلادی)

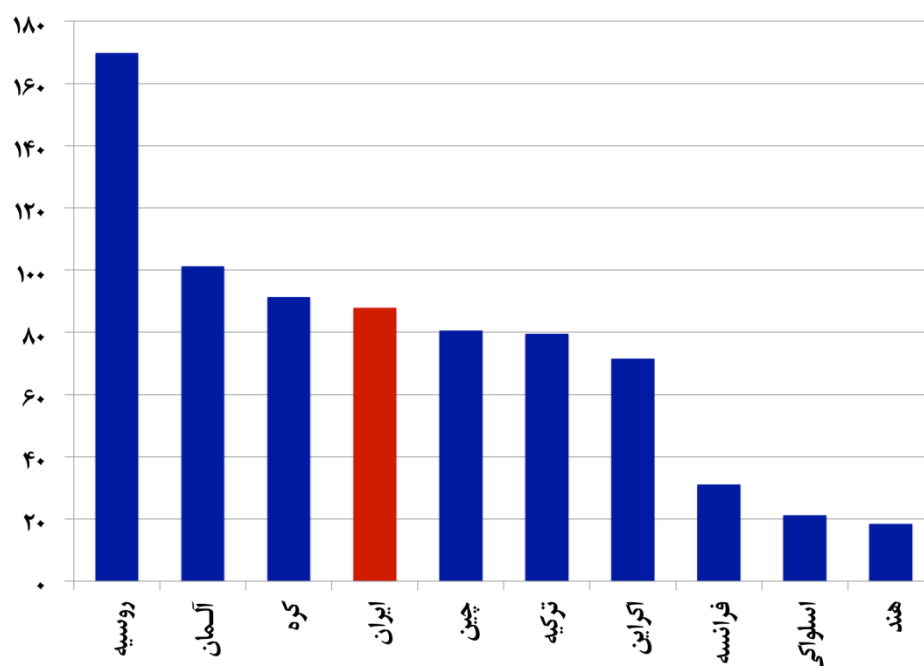
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۴- صادرکنندگان ورق فولاد گرم به ایتالیا (هزار تن ، ۲۰۱۶ میلادی)

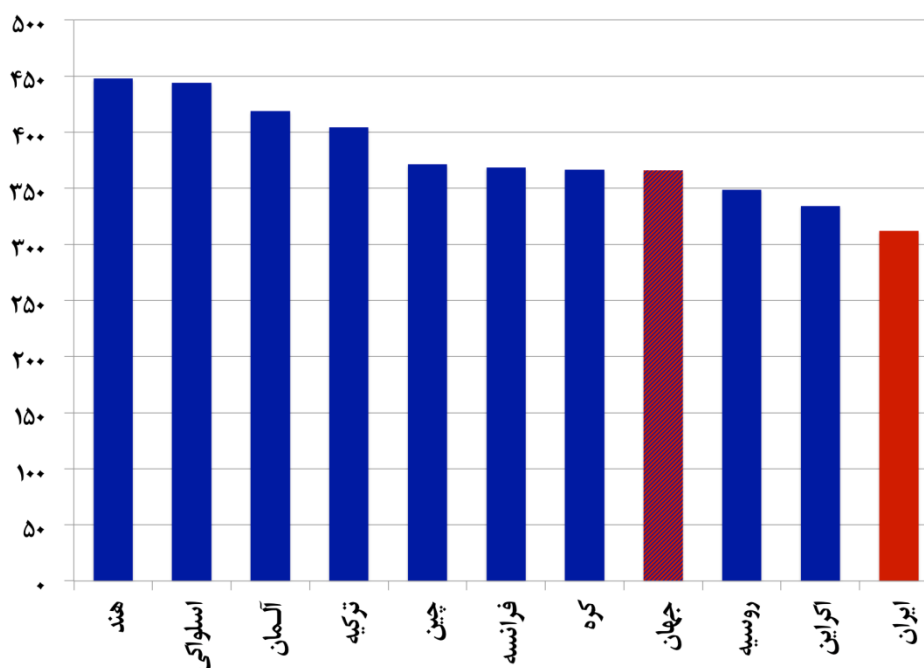
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۵- صادرکنندگان ورق فولاد گرم به ایتالیا (میلیون دلار ، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

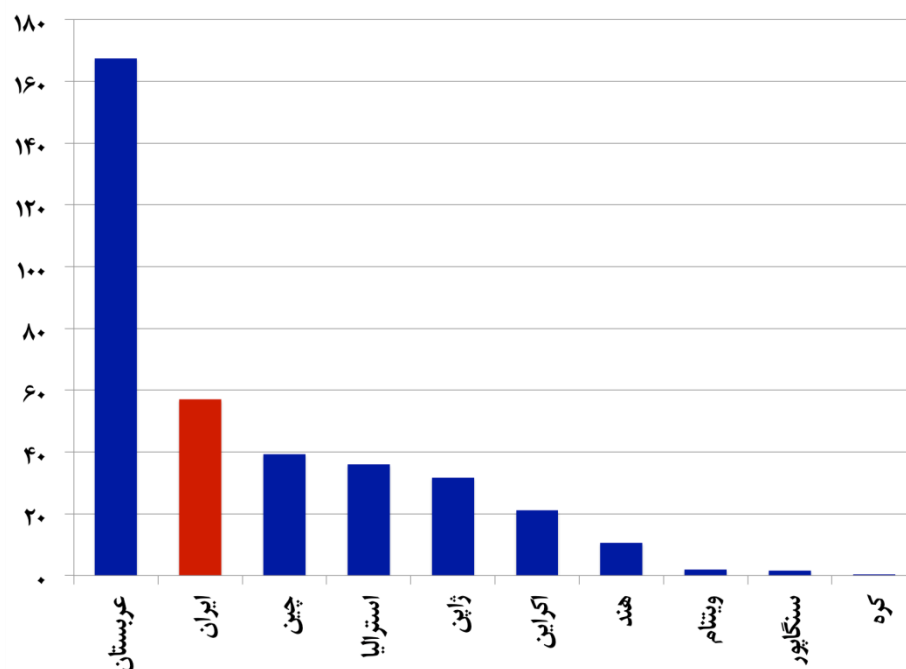
نمودار ۶- بهای واحد وارداتی ورق فولاد گرم به ایتالیا (دلار در تن ، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

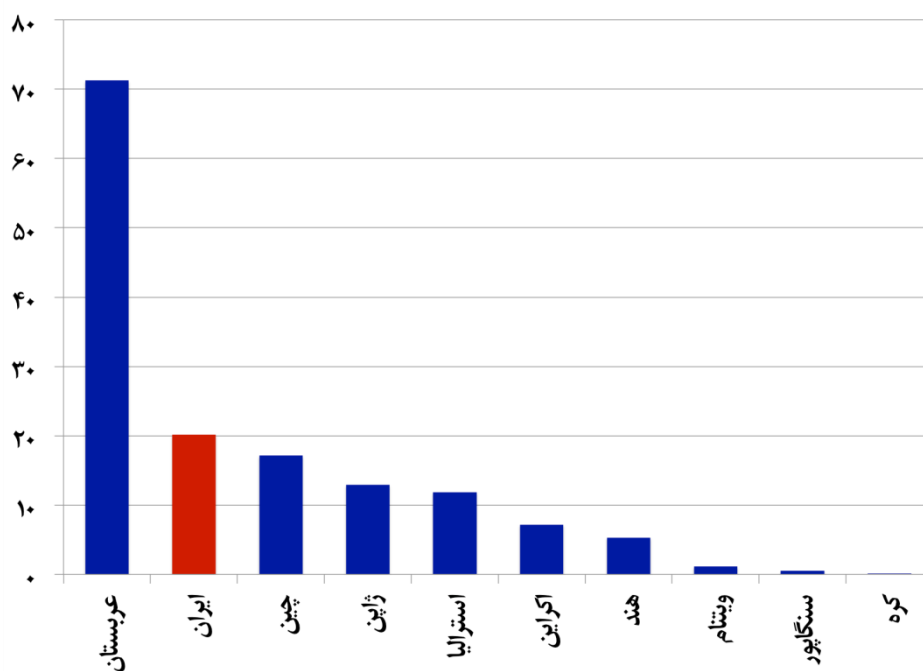

نمودار ۷- صادرکنندگان ورق فولاد گرم به امارات متحده عربی (هزار تن ، ۲۰۱۶ میلادی)

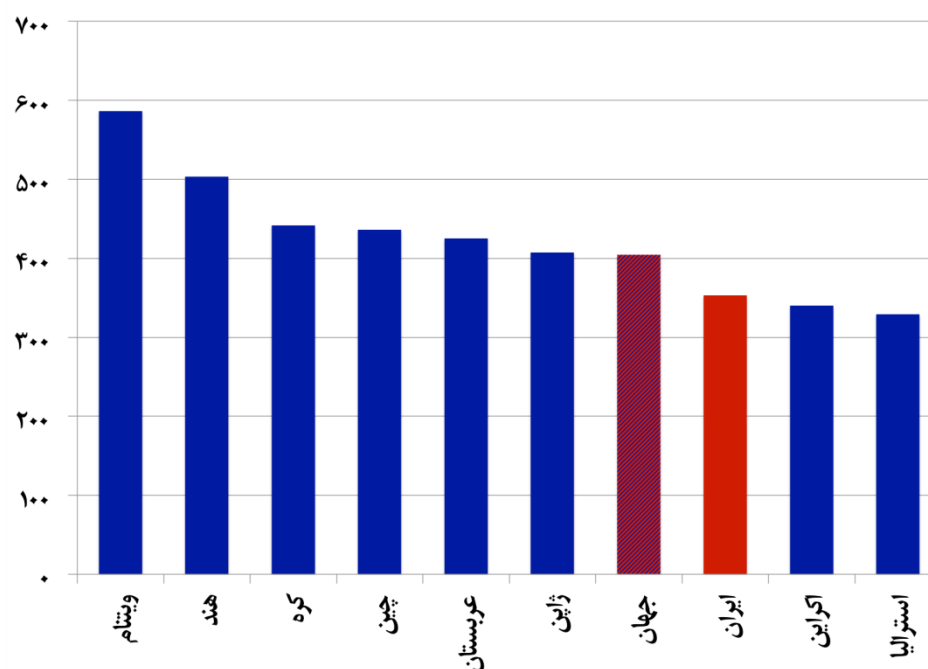
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۸- صادرکنندگان ورق فولاد گرم به امارات متحده عربی (میلیون دلار ، ۲۰۱۶ میلادی)

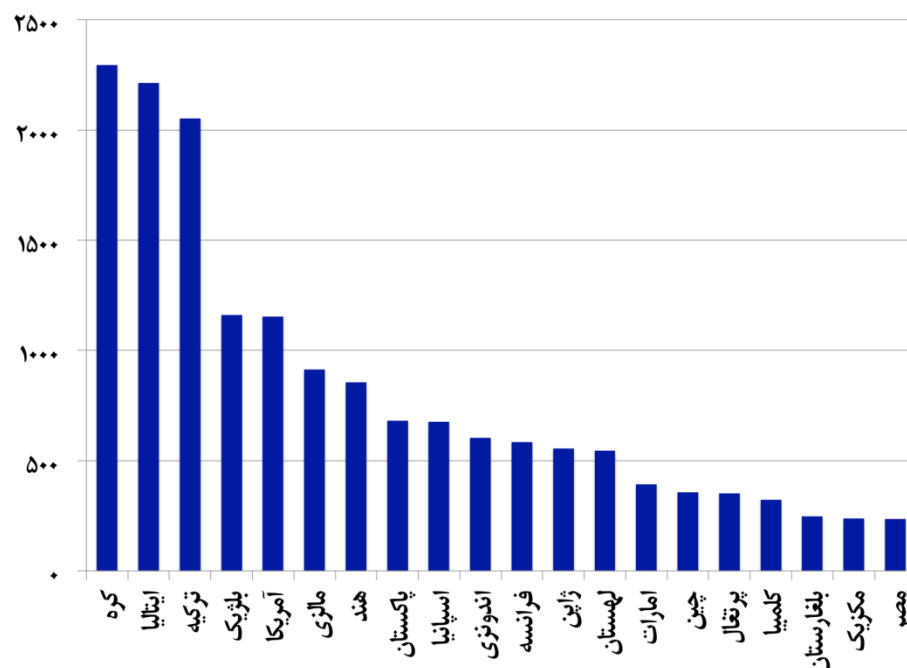
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۹- بهای واحد وارداتی ورق فولاد گرم به امارات متحده عربی (دلار در تن، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

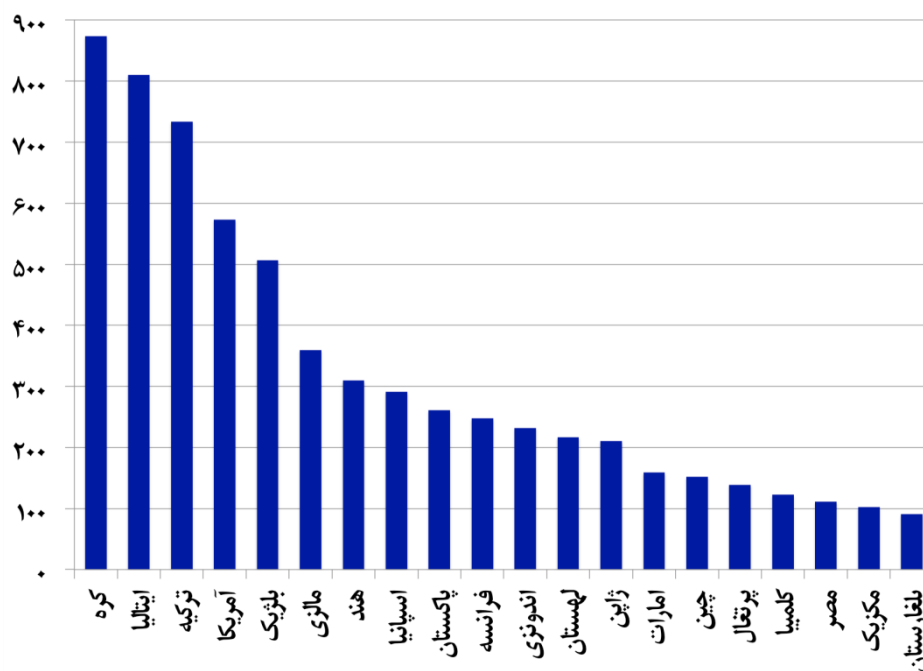
نمودار ۱۰- واردکنندگان بزرگ ورق فولاد گرم در جهان (هزار تن، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

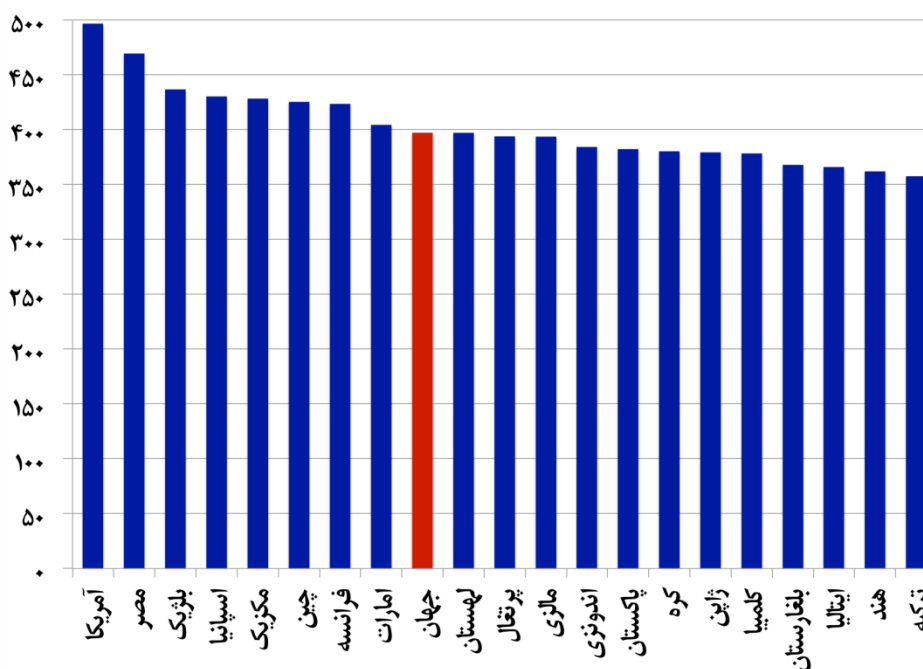

نمودار ۱۱- واردکنندگان بزرگ ورق فولاد گرم در جهان (میلیون دلار، ۲۰۱۶ میلادی)

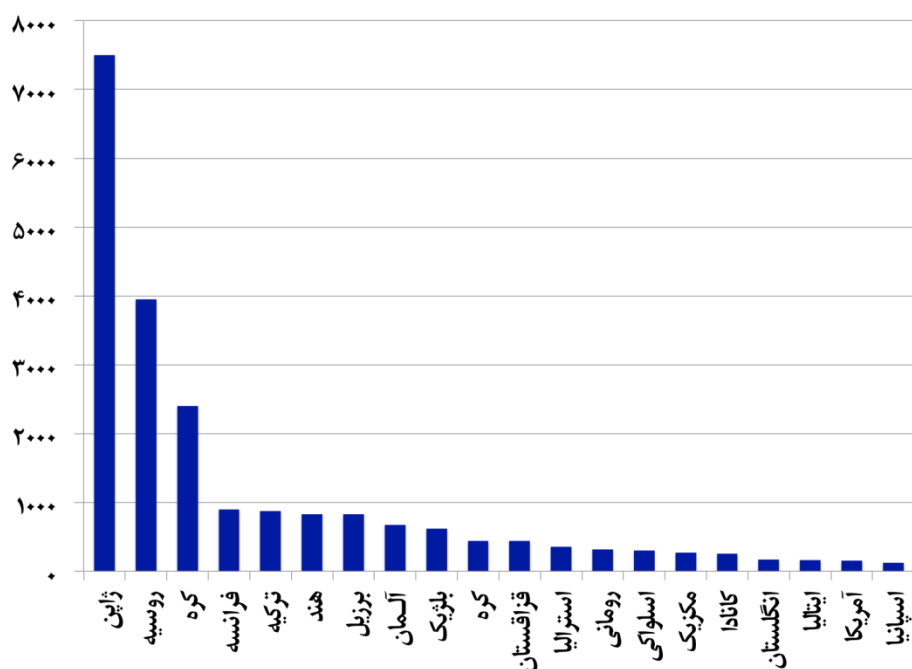
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۱۲- بهای واحد وارداتی ورق فولاد گرم (دلار در تن، ۲۰۱۶ میلادی)

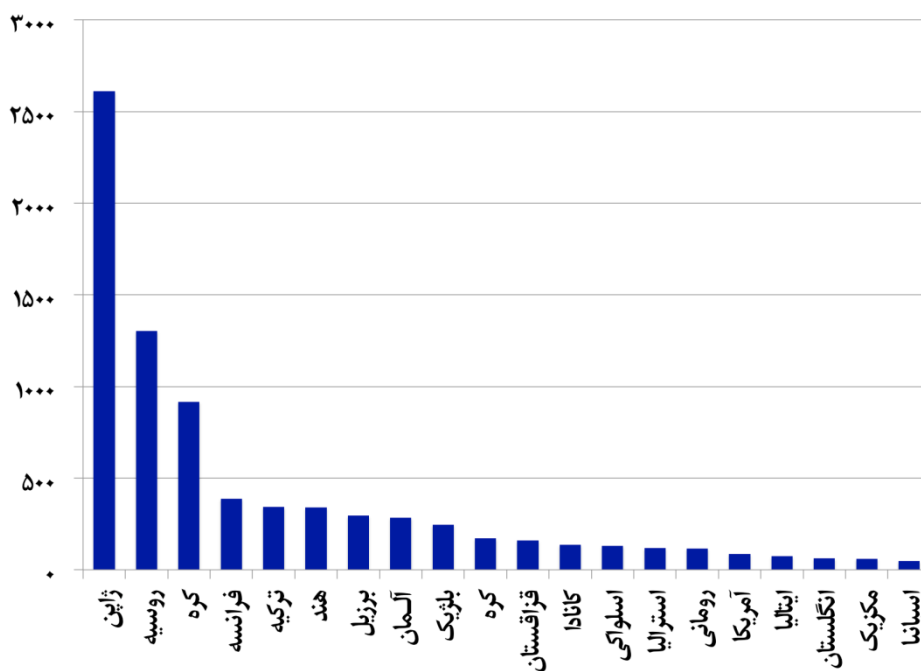
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۱۳- صادرکنندگان بزرگ ورق فولاد گرم در جهان (هزار تن، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

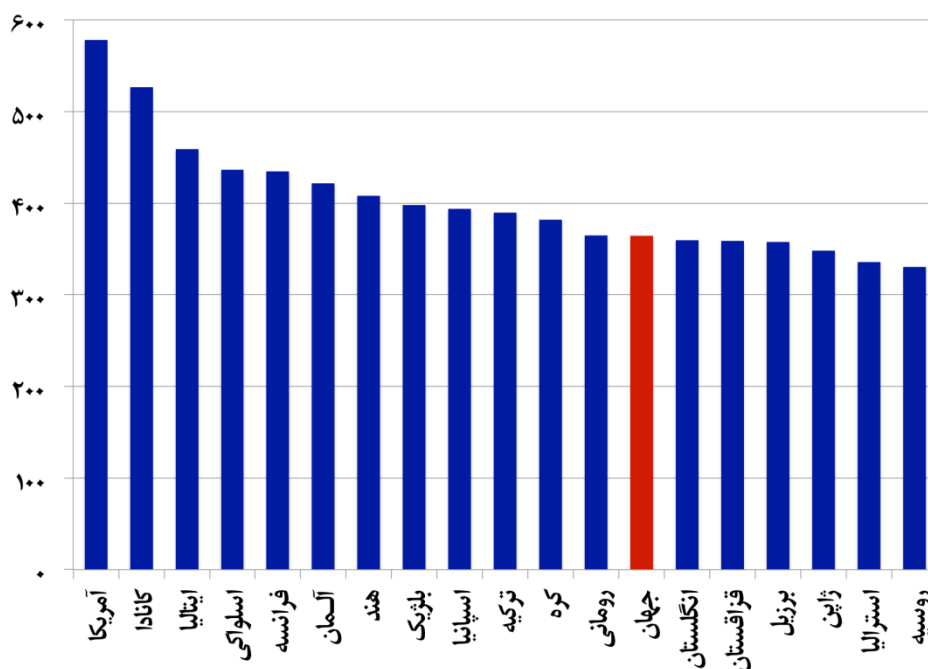
نمودار ۱۴- صادرکنندگان بزرگ ورق فولاد گرم در جهان (میلیون دلار، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

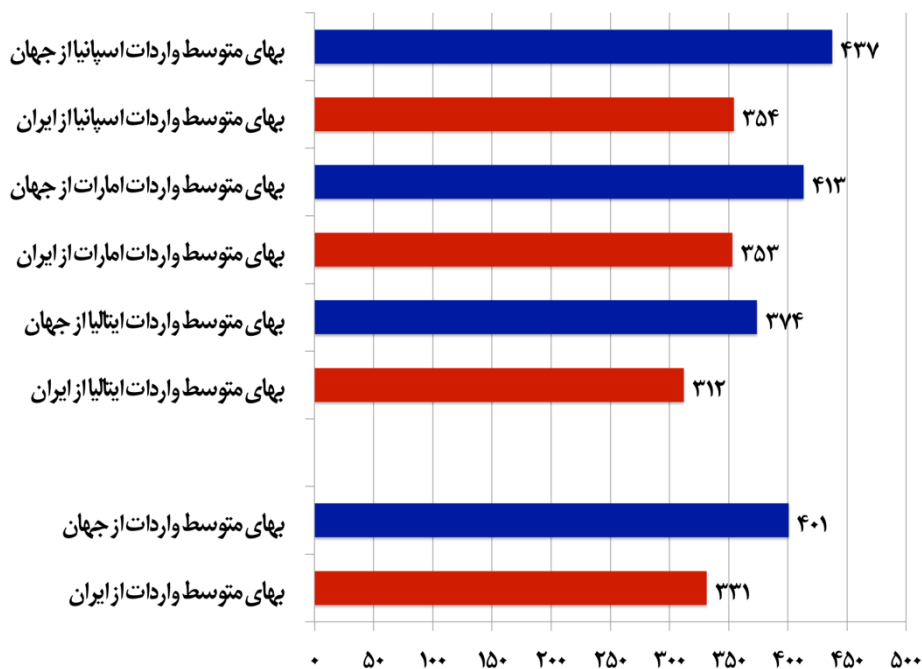

نمودار ۱۵- بهای واحد صادراتی ورق فولاد گرم (دلار در تن ، ۲۰۱۶ میلادی)

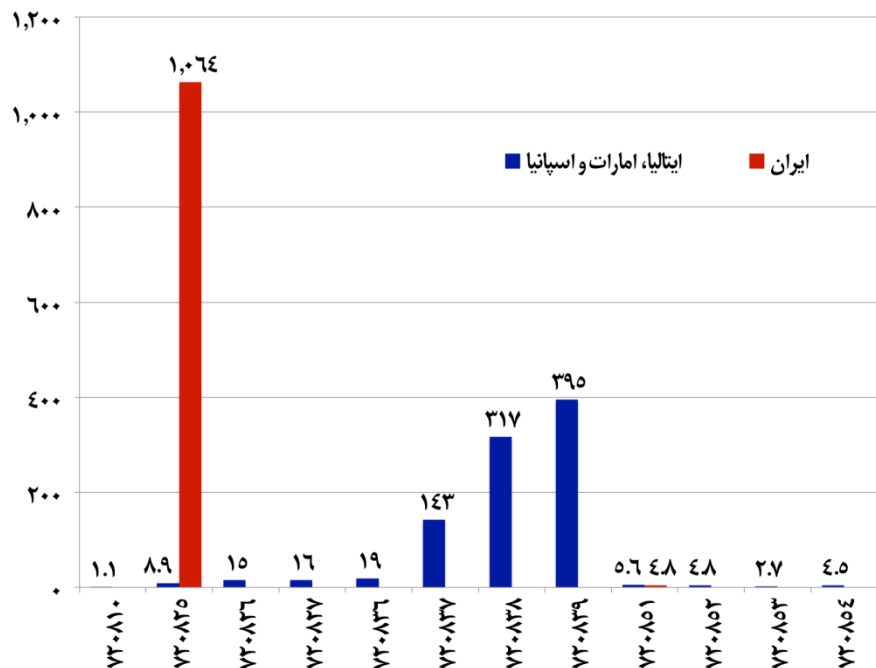
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۱۶- بهای واحد وارداتی ورق فولاد گرم از ایران و جهان (دلار در تن ، ۲۰۱۶ میلادی)

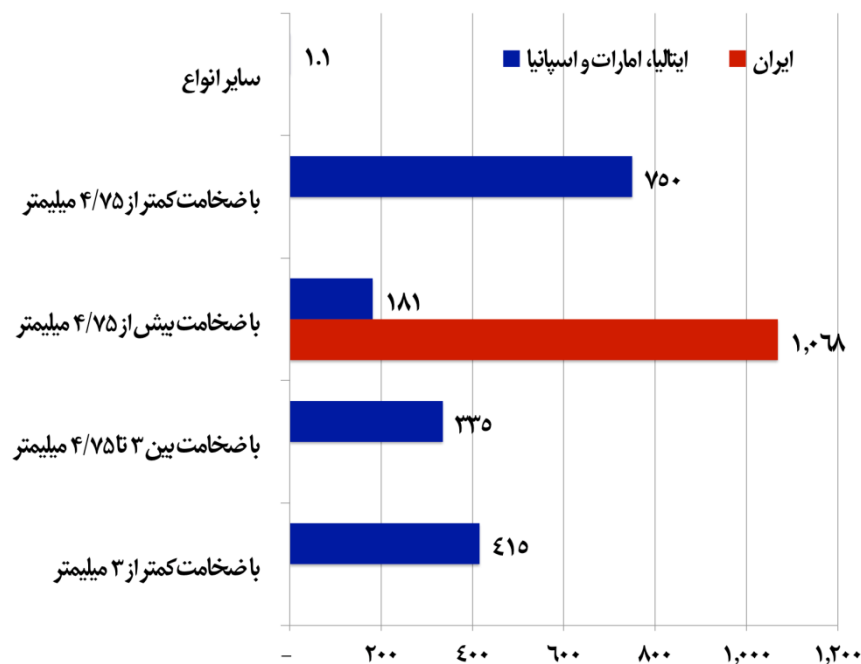
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸۳۹)

نمودار ۱۷- میزان واردات انواع ورق فولاد گرم (بر اساس کد تعرفه) کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی از ایران بر طبق داده‌های گمرک‌های ایران و سه کشور ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی (هزار تن، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی، گمرک ایران و گمرکات کشورهای واردکننده

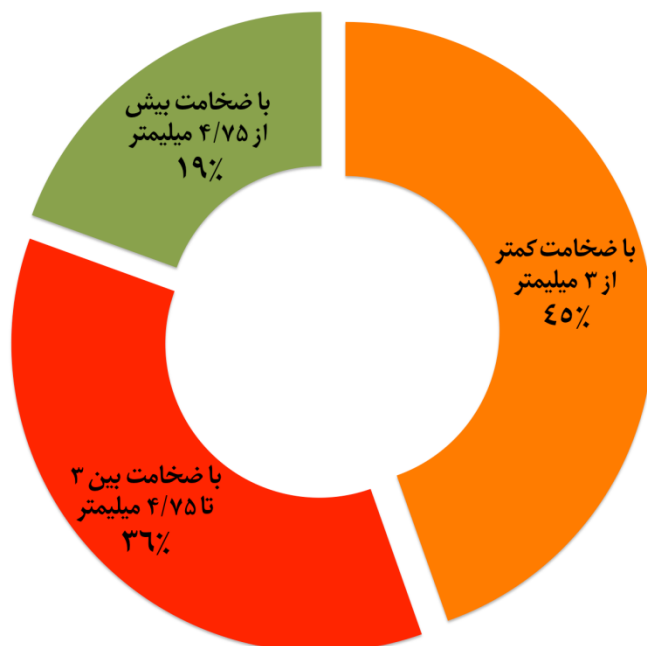
نمودار ۱۸- میزان واردات انواع ورق فولاد گرم کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی از ایران بر طبق داده‌های گمرک‌های ایران و سه کشور ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی (هزار تن، ۲۰۱۶ میلادی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی، گمرک ایران و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸)

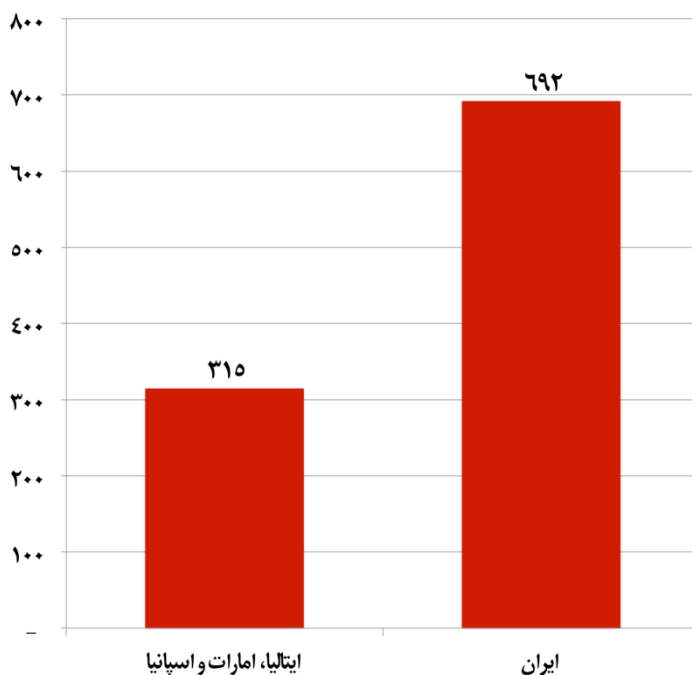

نمودار ۱۹- سهم واردات انواع ورق فولاد گرم کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی از ایران (۲۰۱۶ میلادی)

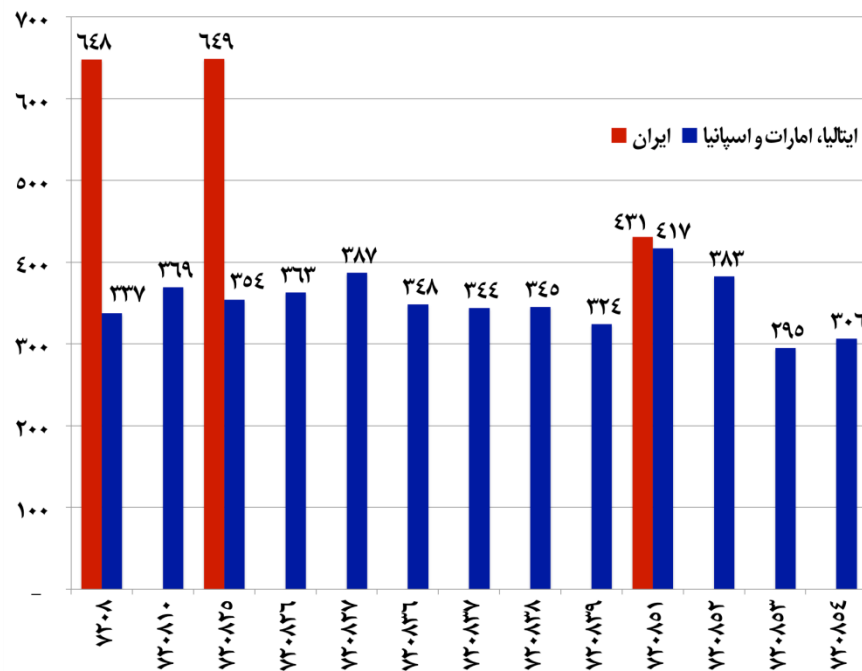
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی و گمرکات کشورهای واردکننده (کد تعرفه ۷۲۰۸)

نمودار ۲۰- میزان واردات مجموع انواع ورق فولاد گرم کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی از ایران بر طبق داده‌های گمرک‌های ایران و سه کشور ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی (میلیون دلار، ۲۰۱۶ میلادی)

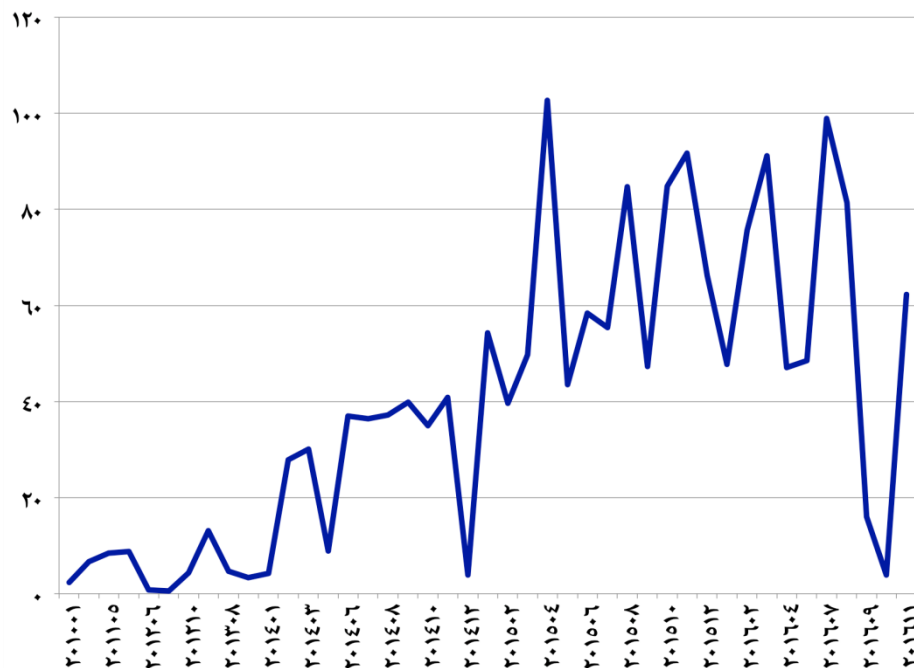
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی، گمرک ایران و گمرکات کشورهای واردکننده

نمودار ۲۱- میانگین بهای وارداتی انواع ورق فولاد گرم کشورهای ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی از ایران بر طبق داده-های گمرک‌های ایران و سه کشور ایتالیا، اسپانیا و امارات متحده عربی (دلار در تن، ۲۰۱۶ میلادی)

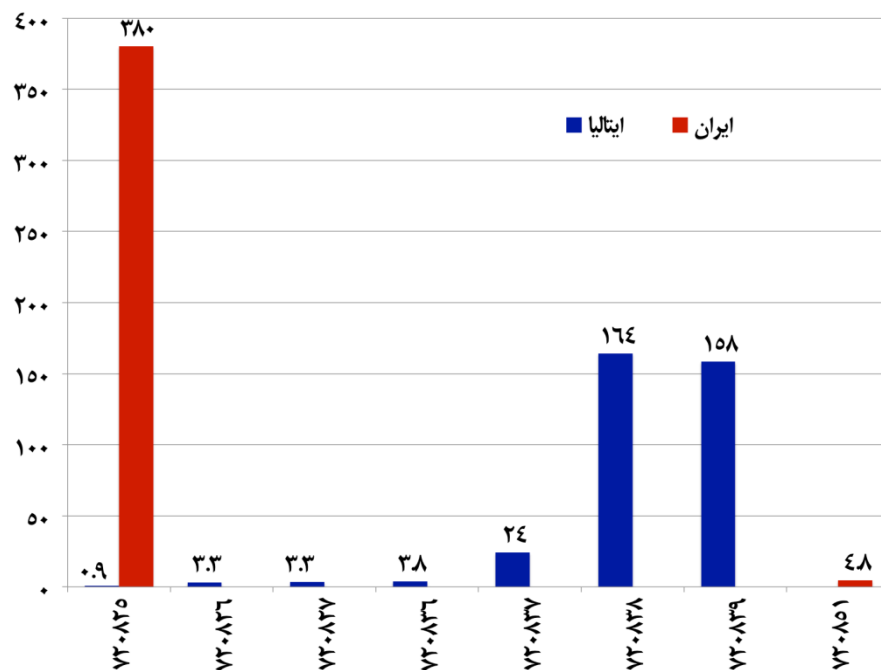
مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی، گمرک ایران و گمرکات کشورهای واردکننده

نمودار ۲۲- واردات ماهانه مجموع انواع ورق فولاد گرم ایتالیا از ایران (هزار تن)

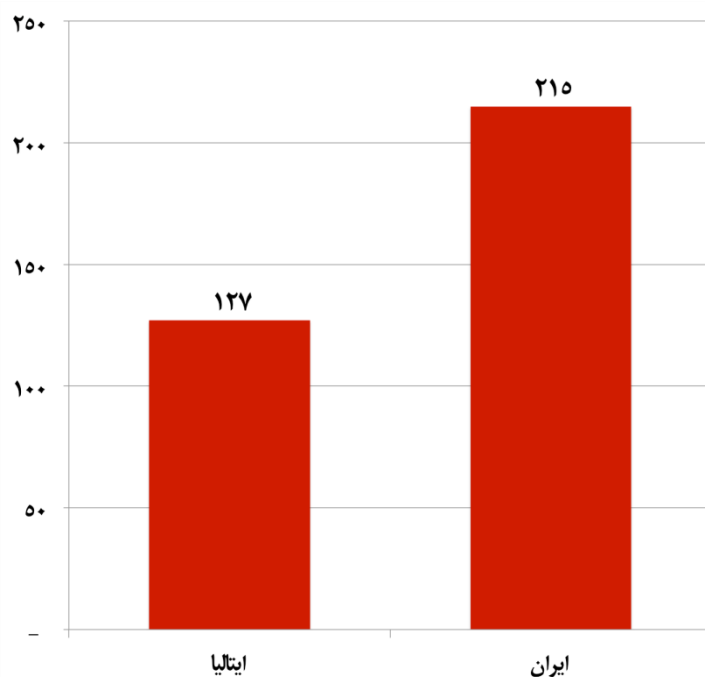

نمودار ۲۳- میزان واردات انواع ورق فولاد گرم ایتالیا از ایران بر طبق داده‌های گمرک‌های ایران و ایتالیا
(هزار تن، ۱۳۹۵ شمسی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی، گمرک ایران و گمرک ایتالیا

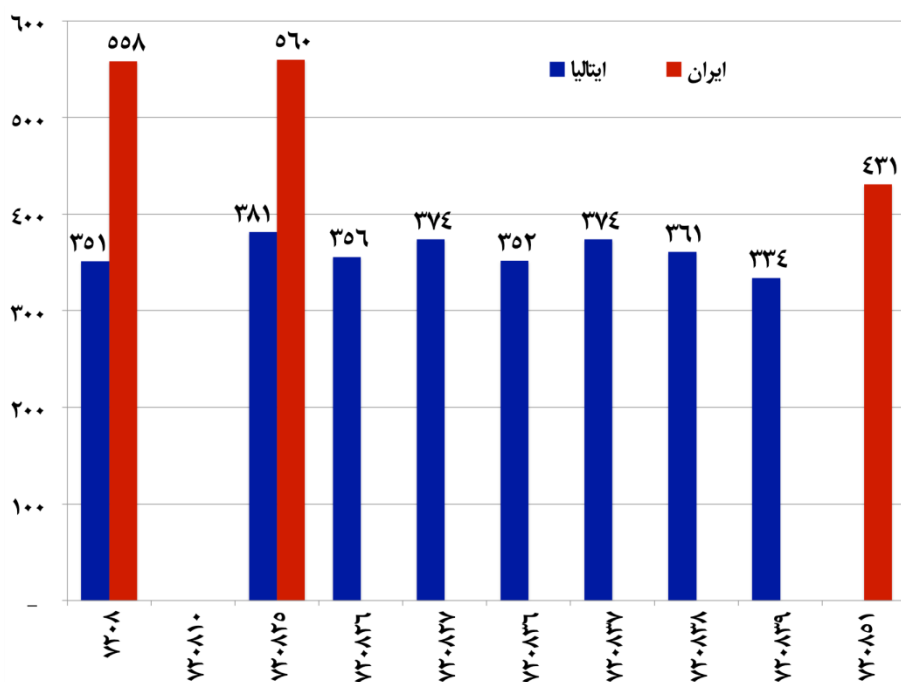
نمودار ۲۴- میزان واردات مجموع انواع ورق فولاد گرم ایتالیا از ایران بر طبق داده‌های گمرک‌های ایران و ایتالیا
(میلیون دلار، ۱۳۹۵ شمسی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی، گمرک ایران و گمرک ایتالیا

نمودار ۲۵- میانگین بهای وارداتی انواع ورق فولاد گرم ایتالیا از ایران بر طبق داده‌های گمرک‌های ایران و ایتالیا

(دلار در تن، ۱۳۹۵ شمسی)

مرجع داده‌ها: سازمان تجارت جهانی، گمرک ایران و گمرک ایتالیا